

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Запорізька політехніка»
Кафедра теорії та практики перекладу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан гуманітарного факультету

Микола ДЄДКОВ

16 » 06 20 23 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ОК 7

«Переддипломна практика (стажування)»

Галузь знань: 03 «Гуманітарні науки»

Спеціальність: 035 «Філологія»

Спеціалізація: 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська

Освітня програма: Германські мови та літератури (переклад включно)

Факультет: Гуманітарний

Мова навчання: Українська, англійська

Робоча програма ОК-7 «Переддипломна практика (стажування)» для здобувачів вищої освіти спеціальності 035 «Філологія», спеціалізації 035.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська».

Розробники: А.М.Приходько, д.філол.н., проф.
«27» 05 2023 року

_____ А.М. Приходько

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії та практики перекладу

Протокол від «30» 05 2023 року № 8

Завідувач кафедри теорії та практики перекладу

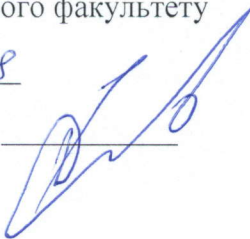
«30» 05 2023 року

_____ Приходько А.М.

Схвалено науково-методичною комісією гуманітарного факультету

Протокол від «15» 06 2023 року № 8

«15» 06 2023 року Голова

_____ Дедков М.В.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 9	Галузь знань 03 Гуманітарні науки	нормативна	
Модулів –	Освітня програма: <i>Германські мови та літератури (переклад включно)</i> Спеціалізація: 0305.041 <i>Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська</i>	Рік підготовки:	
Змістових модулів –		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання - 1		Семестр	
Загальна кількість годин - 180		3-й	3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – не передбачено самостійної роботи студента – 180	Освітній ступінь: другий (магістр)	Лекції	
		– год.	– год.
		Практичні, семінарські	
		– год.	– год.
		Лабораторні	
		– год.	– год.
		Самостійна робота	
		180 год.	180 год.
Індивідуальні завдання: – год.			
Вид контролю: диференційований залік			

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Переддипломна практика (стажування) (далі – ПДП) здобувачів другого (магістерського) рівня філологічної освіти є завершальним етапом їх практичної підготовки, дотичним до теоретичного. Вона проводиться після засвоєння програм теоретичного блоку ОПП для узагальнення й удосконалення загальних і фахових компетенцій та набуття професійного досвіду, необхідного для самостійної трудової діяльності.

Метою ПДП (стажування) є набуття студентами досвіду самостійної науково-дослідної роботи та напрацювання методики її проведення, поглиблення теоретичних знань у сфері філології, добір емпіричного матеріалу для написання кваліфікаційної роботи, формування вмінь і навичок опрацювання наукових та інформаційних джерел, поглиблення навичок перекладацької або набуття навичок викладацької діяльності.

Перекладацька або викладацька складові ПДР є вільним вибором студента; науково-дослідна – обов'язковою.

Будучи пов'язаною з підготовкою КР, удосконаленням навичок перекладацької і/або набуттям навичок викладацької діяльності, ПДП (стажування) спрямована на подальше формування й закріплення професійно орієнтованих мовленнєвих компетенцій магістрів для забезпечення ефективного професійного спілкування в академічному та професійному середовищах.

На цьому тлі актуальними залишаються такі актуальні питання підготовки висококваліфікованих професіоналів з філології та перекладу, як поглиблення теоретичних і

практичних знань, умінь, навичок за обраною спеціальністю, опанування методологією наукової та професійної творчості, достатніх для ефективного виконання завдань інноваційного характеру відповідного рівня професійної діяльності.

Магістранти під час проходження ПДП (стажування) мають вирішувати такі **завдання**:

- вивчення теоретико-методологічних джерел за обраною науковою проблемою;
- визначення стану розробки наукової проблеми у вітчизняній та іноземній літературі;
- визначення об'єкта, предмета, мети і завдань КР;
- оволодіння методикою добору, аналізу та опису емпіричного матеріалу;
- закріплення набутих навичок науково-дослідної роботи (аналіз явищ, висування гіпотези, аргументованість її доведення, логічність, послідовність, узагальнення спостережень, формулювання висновків);
- апробація напрацьованих результатів роботи над КР (доповіді на конференціях різних рівнів, підготовка наукових статей і тез, виступ на конференції тощо);
- розробка планів і проведення навчальних занять у закладах освіти, погоджених з випусковою кафедрою;
- двосторонній переклад технічних текстів, запропонованих роботодавцем.

Під час проходження ПДП (стажування) студенти повинні зібрати необхідну для виконання КР теоретичну інформацію та емпіричний матеріал, аналітично їх опрацювати і виконати чорновий варіант одного із розділів КР.

Здатність розв'язувати спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, під час професійної діяльності у галузі філології, що передбачає застосування теорій та методів галузі.

Компетентності. Відповідно до Стандарту Вищої освіти та освітньо-професійної програми здобувач другого (магістерського) рівня вищої філологічної освіти має набути і/або поглибити під час проходження ПДП (стажування) певних компетентностей.

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, перекладу і міжкультурної комунікації у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення наукових досліджень і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК-1 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК-2 Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК-3 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК-4 Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК-5 Здатність працювати в команді та автономно.
- ЗК-8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК-9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК-10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності).
- ЗК-12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК-6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.

СК-7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень

СК-10. Володіння двома іноземними мовами відповідно до загальноєвропейських стандартів мовної освіти (CEFR): рівень C1 для першої (англійська) мови, рівень B2 – для другої мови.

СК-11. Здатність здійснювати двосторонній (усний і письмовий) переклад з іноземної мови на рідну та з рідної на іноземну з огляду на коректне використання лексико-граматичних

трансформацій.

С-13. Володіння сучасними методиками навчання іноземних мов і перекладу.

Міждисциплінарні зв'язки. ПДД (стажування) тісно пов'язана з більшістю філологічних дисциплін, що вивчаються на 2 курсі магістратури, насамперед, це дисципліни мовознавчого, перекладознавчого, літературознавчого і методичного циклів. Крім того, ПДД (стажування) може бути лише тоді успішною, коли вона перетинається з такими сучасними напрямками лінгвістичної думки, як когнітивна лінгвістика, культурологія, дискурсологія, прагмалінгвістика, психолінгвістика.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

У процесі проходження ПДД (стажування) та виконання основних завдань програми практики кожен студент отримує конкретні наукові результати з обраної наукової проблеми, що будуть відображені у його КР.

Переддипломна практика (стажування) складається з таких частин:

1) формування індивідуального графіку проходження ПДД та ознайомлення з джерелами літератури;

2) завершення роботи над формулюванням теми і плану КР, визначення об'єкта, предмета, мети і завдань КР, за якими студент має здійснити огляд спеціальної літератури, дібрати та систематизувати емпіричний матеріал дослідження;

3) для тих, хто обрав викладацьку частину практики: розробка плану-конспекту заняття, формування наочності (презентація у кількості 7-10 слайдів у програмі PowerPoint), проведення заняття відповідно до робочої програми дисципліни;

4) для тих, хто обрав викладацьку частину практики: складання плану і надання письмових перекладів науково-технічної літератури, визначеною організацією / установою проходження ПДД (для тих, хто обрав перекладацьку частину практики);

5) оформлення звіту про проходження практики і його захист.

Випускова кафедра забезпечує такі організаційні заходи:

- визначення баз ПДД, розподіл студентів за базами ПДД;
- підготовка наказів з практики;
- проведення настановної та підсумкової конференцій;
- контроль за проходженням студентами ПДД.

Керівництво ПДД (стажуванням) здійснюється викладачами кафедри. Керівник обговорює з кожним студентом базу практики, визначає за необхідності індивідуальне завдання для нього, рекомендує літературу, обговорює результати роботи, проведеної на базах практики, вивчає звітну документацію стажерів і виставляє оцінку результатів.

Загальне керівництво практикою на підприємстві покладається на керівників структурних підрозділів чи на окремих спеціалістів. Відповідальний від підприємства надає практикантам допомогу у виконанні завдань, проводить консультації, робить записи в щоденнику (за необхідності), пише висновок про проходження практики.

Розпочинаючи проходження практики, магістрант повинен завчасно отримати інструктаж з практики та з техніки безпеки. Проведення такого інструктажу здійснюється під час проведення настановних зборів. Під час таких зборів студентам надаються зразки документів для оформлення (такий перелік може включати: лист-направлення на практику, графік практики, навчальну програму та методичні вказівки до проходження практики тощо). У разі самостійного обрання студентом об'єкта проходження практики повинна бути чітко дотримана зазначена процедура направлення на практику. Відповідальність за організацію, проведення і контроль переддипломною практикою (стажування) здобувачів вищої освіти покладається безпосередньо

на завідувача кафедри.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма					заочна форма						
	усього	у тому числі				усього	у тому числі					
		л	с	лаб	інд		с.р.	л	с	лаб	інд	с.р.
	180	–	–	–	–	180	180	–	–	–	–	180

5. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Не передбачені навчальним планом.

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Не передбачені навчальним планом.

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Не передбачені навчальним планом

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

Метою самостійної роботи є засвоєння в повному обсязі навчальної програми та послідовне формування у здобувачів вищої освіти самостійності як риси характеру, що відіграє суттєву роль у формуванні сучасного фахівця вищої кваліфікації.

Студент заповнює робочі записи під час ПДП (стажування), які включають обсяг і види робіт, оцінку складності матеріалів перекладу і перелік основних труднощів, з якими він зіткнувся під час проходження практики.

Під час практики студент щодня повинен записувати в щоденник усе, що він зробив за день, для контролю виконання календарного графіка проходження практики.

Після закінчення практики щоденник має бути перевіреном керівниками ПДП (стажування), які складають відгуки й підписують його.

У звіті про проходження ПДП (стажування) вказується, на якому підприємстві / фірмі / установі / організації студент проходив практику, в якому відділі та на якій посаді.

Студент повинен включити до звіту наступні пункти:

- стислий опис підприємства, наукової установи проходження ПДП (стажування);
- напрями діяльності відділу, в якому студент проходив ПДП (стажування);

Звіт включає в себе такі матеріали і документацію, що її було напрацьовано під час стажування:

- 1) щоденник ПДП (стажування) – див. Додаток А;
- 2) індивідуальний графік ПДП (стажування) – див. Додаток Б;
- 3) власне звіт з титульною сторінкою (див. Додаток В), до якого додаються:

- формулювання теми КР, узгоджене з науковим керівником (зазвичай у вигляді титульного листа КР);

- план КР («Зміст»);

- перший варіант «Вступу» до КР з чітким визначенням актуальності, предмета, об'єкта,

мети, завдань, методів дослідження, практичної значущості, апробації КР тощо;

- список використаної літератури (у першому наближенні),

- додаткові документи (за наявності): а) копія оригіналу або чернетки наукової статті та/або тез виступу на науковій конференції, що відображає результати наукових пошуків стажера (за наявності), б) копія тексту доповіді на науковій конференції;

4а) плани-конспекти проведених занять АБО 4б) тексти для перекладу (чи їх копії) та їх переклад.

Крім того у звіті бажано зазначити:

- труднощі, з якими зіткнувся студент у процесі проходження ПДП;

- побажання і рекомендації щодо поліпшення мовної і мовленнєвої підготовки перекладача.

Загальними вимогами до викладення матеріалу звіту про проходження ПДП є чіткість побудови, логічна послідовність, конкретність у викладенні труднощів та результатів роботи, обґрунтування рекомендацій.

Звіт повинен бути надрукованим на стандартних аркушах паперу А4.

8. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальні завдання розробляє та надає керівник практики від підприємства або науковий керівник кваліфікаційної роботи відповідно до тематики дослідження й ступеня його готовності до захисту.

10. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час проходження ПДП (стажування) використовуються такі методи навчання:

- експланаторний (пояснювально-ілюстративний) метод;

- репродуктивний (трансляція та відтворення інформації);

- методи стимулювання діяльності: дискусія, створення ситуації інтересу в процесі проактики, опертя на життєвий досвід студентів, унаочнення (демонстрація, ілюстрація);

- методи індукції й дедукції, методи аналізу, синтезу, порівняння, узагальнення, виділення головного.

11. ОЧІКУВАНІ ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПРН-2. Упевнено володіти державною та іноземними мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

ПРН-4. Оцінювати і критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів і прогнозування.

ПРН-5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПРН-6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.

ПРН-14. Створювати, аналізувати та редагувати тексти різних стилів і жанрів.

ПРН-16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної / недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН-20. В оперті на володіння іноземними мовами відповідно до загальноєвропейського стандарту CEFR і на належне володіння відповідними перекладацькими трансформаціями професійно здійснювати двосторонній (усний і письмовий) переклад текстів різних жанрів і стилів.

ПРН-21. Володіти передовими технологіями комп'ютерної обробки текстів, навичками

редагування та постредагування текстів перекладу, а також робити реферування технічних текстів двома іноземними мовами.

ПРН-22. Знати й розуміти психолого-педагогічні засади вивчення й викладання іноземних мов і перекладу та володіти сучасними методиками їх навчання.

12. МЕТОДИ І ФОРМИ КОНТРОЛЮ

Методами оцінювання та демонстрування результатів згідно Рекомендації з навчально-методичного забезпечення у НУ «Запорізька політехніка» є: поточний контроль (контроль відвідування занять студентом, усне опитування, індивідуальне опитування, доповіді); рубіжний контроль (тестування за темами модуля 1, модуля 2); підсумковий контроль (екзамен – форма підсумкового контролю, яка полягає в оцінці засвоєння студентом навчального

матеріалу з дисципліни та на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на семінарських заняттях, а також завдань до екзамену). Сумарний результат містить 100 балів..

13. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ (ДИФЕРЕНЦІЙОВАНИЙ ЗАЛІК)

Зміст роботи, що оцінюється	Бали
1. Оцінювання теоретичної підготовки: знання предмета, володіння матеріалом, обізнаність в методології.	15
2. Оцінювання проявлених особистісних характеристик (дисциплінованість, ініціативність, професійна цілеспрямованість, самостійність, організованість, обов'язковість тощо).	10
3. Оцінювання процесу проходження практики: - результативність і ступінь (у відсотках) підготовки матеріалів для виконання КР; - наявність підготованих інтелектуальних продуктів для подання до друку (тези, статті), наявність доповідей; - якість перекладу технічної документації АБО - якість проведення навчальних занять	30
4) Оцінювання звітної документації: а) оформлення звіту з обов'язковою інформацією про ступінь підготовки КР, б) оформлення індивідуального графіка / індивідуального завдання, в) оформлення щоденника, г) оформлення перекладу технічної документації АБО оформлення планів-конспектів проведених занять.	25
5. Своєчасність подання звітної документації	15
6. захист результатів практики	5
Разом:	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку

90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D		
60-69	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки» для другого (магістерського) рівня вищої освіти. Наказ МОН № 871 від 20. 06. 2019 р.
2. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України (Наказ МОН № 93 від 08.04.1993;
3. Методичні рекомендації щодо складання програм практики студентів вищих навчальних закладів України, (Наказ МОН № 31-5/97 від 14.02.1996 р.).
4. Положення про проведення практики студентів НУ «Запорізька політехніка» (Наказ № 238 від 30.08.2019 р).
5. Рекомендації з навчально-методичного забезпечення у Національному університеті «Запорізька політехніка» / Укладачі: С.Б. Беліков та ін. Запоріжжя: Навчальний відділ, Навчально-методичний відділ, НУ «Запорізька політехніка». 2019. 18 с.
6. Освітньо-професійна програма «Германські мови та літератури (переклад включно)». – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка. 2022.
7. Методичні рекомендації для студентів денної та заочної форм навчання за спеціальністю 035 «Філологія» щодо проведення переддипломної практики /Укл. О.М. Бондаренко. – Запоріжжя: НУЗП, 2020. – 10 с.
8. Методичні рекомендації до організації та проведення переддипломної практики (стажування) для студентів магістратури за освітньо-професійною програмою «Германські мови та літератури (переклад включно)» / Укл.: А.М. Приходько. – Запоріжжя: НУ «ЗП», 2023.

15. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://www.collinsdictionary.com/dictionary/english>
2. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.lingvo.ru/>
3. [Електронний ресурс] – Режим доступу : multitrans.ru
4. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/business-english/>
5. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.dictionary.com/>
- 6.[Електронний ресурс] –Режим доступу:
<http://www.oxfordreference.com/view/10.1093/acref/9780199237043.001.0001/acref-9780199237043>
7. [Електронний ресурс] – Режим доступу :
http://www.economicsforeveryone.ca/files/uploads/glossary_0.pdf....
<https://litcentr.in.ua/blog/2021-06-10-191>
8. <https://webtran.com.ua/ukrajinsko-anhlijsky-perekladac/>